

Dosarul nr. 2rh-2/19

prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul central N. Costăș

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Circu

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție I. Sîrcu, N. Vascan, L. Gafton

Î N C H E I E R E

16 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând cererea de revizuire depusă de Ludmila Tîltu, Viorel Tîltu, Viorica Mașcov,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni "CET-Nord" împotriva Ludmilei Tîltu, Viorel Tîltu, Viorica Mașcov cu privire la încasarea datoriei,

împotriva hotărârii din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul central, deciziei din 27 martie 2018 a Curții de Apel Bălți și a încheierii din 22 august 2018 a Curții Supreme de Justiție, prin care recursul declarat de Ludmila Tîltu a fost declarat inadmisibil,

c o n s t a t ă :

La 20 iunie 2017, Societatea pe Acțiuni "CET-Nord" a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ludmilei Tîltu, Viorel Tîltu, Viorica Mașcov cu privire la încasarea datoriei pentru energia termică furnizată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că pârâții Ludmila Tîltu, Viorel Tîltu, Viorica Mașcov sunt consumatori ai energiei termice furnizată de către SA "CET-Nord", care tacit au acceptat serviciile acordate de către reclamanta SA "CET-Nord".

Reclamanta, SA "CET-Nord" a subliniat că în conformitate cu Legea privind serviciile publice a gospodăriei comunale nr. 1402-XV din 24 octombrie 2002, SA "CET-Nord" este în drept să se adreseze în instanța de judecată către consumatorii ce nu au încheiat contracte.

Reclamanta, SA "CET-Nord" a relatat că conform pct. 10 a Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 191 din 19 februarie 2002, consumatorul este obligat să achite integral plata pentru serviciul acordat în termenul stabilit până la data de 30 a lunii curente.

Reclamanta, SA "CET-Nord" a mai relatat că în perioada de timp cuprinsă între 01 octombrie 2014 – 01 mai 2016 pârâților le-au fost acordate servicii de încălzire a

apartamentului în sumă de 18 778, 01 lei.

Reclamanta, SA "CET-Nord" a indicat că la 23 martie 2017 în adresa pârâților a expediată somație prin care s-a solicitat achitarea datoriei create, însă care a fost lăsată fără atenție de către pârâți.

Reclamanta, SA "CET-Nord" a relatat că în privința încasării datoriilor pentru energia termică în apartamentul 52 de pe str. 1 Mai, nr. 7A există 9 hotărâri judecătorești privind încasarea datoriei pentru energia termică, pentru diferite perioade.

Reclamanta, SA "CET-Nord" a invocat că din cauza neachitării la timp de către locatarii casei a sumelor calculate pentru energia termică, pentru perioadele anterioare, s-a format o datorie în sumă totală de 106 564, 95 lei, care rămâne să fie neachitată și până la momentul actual.

Reclamanta, SA "CET-Nord" a solicitat încasarea de la Ludmila Tîltu, Viorel Tîltu, Viorica Mașcov a datoriei pentru energia termică în sumă de 18 778,01 lei și taxa de stat în sumă de 563,34 lei.

Prin hotărârea din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul central s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SA "CET-Nord" împotriva Ludmillei Tîltu, Viorel Tîltu, Viorica Mașcov cu privire la încasarea datoriei, s-a încasat de la Ludmila Tîltu, Viorel Tîltu, Viorica Mașcov în beneficiul SA "CET-Nord" datoria în mărime de 18 778,01 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 563,34 lei, ce țin de plata taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 27 martie 2018 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de Ludmila Tîltu, Viorel Tîltu, Viorica Mașcov și s-a menținut hotărârea din data de 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul central, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SA "CET-Nord" împotriva Ludmillei Tîltu, Viorel Tîltu, Viorica Mașcov cu privire la încasarea datoriei.

Prin încheierea din 22 august 2018 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Ludmila Tîltu a fost declarat inadmisibil.

La 16 noiembrie 2018, Ludmila Tîltu, Viorel Tîltu, Viorica Mașcov, au depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 22 august 2018 a Curții Supreme de Justiție, prin care au solicitat admiterea revizuirii, casarea hotărârii din data de 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul central, a deciziei din 27 martie 2018 a Curții de Apel Bălți și a încheierii din 22 august 2018 a Curții Supreme de Justiție, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată depusă de SA "CET-Nord" împotriva Ludmillei Tîltu, Viorel Tîltu, Viorica Mașcov cu privire la încasarea datoriei în sumă de 106 564, 95 lei.

În motivarea cererii de revizuire, revizuenții Ludmila Tîltu, Viorel Tîltu, Viorica Mașcov au indicat că, încheierea Curții Supreme de Justiție, decizia instanței de apel și hotărârea instanței de fond urmează a fi casate, din motivul că instanțele la examinarea cauzei civile nu au luat în considerare circumstanțe importante pentru soluționarea corectă a cazei și în special faptul că a fost deconectat de la rețelele de energie termică apartamentul revizuienților.

Revizuenții Ludmila Tîltu, Viorel Tîltu, Viorica Mașcov au menționat că în litigiul dedus judecății urmează să fie aplicate direct prevederile art. 6 §1, 13 CEDO, care garantează dreptul la un proces echitabil. Or, încheierea din 22 august 2018 a Curții Supreme de Justiție este ilegală și contravine legii.

Verificând încheierea supusă revizuirii, în raport cu criticile formulate și în limitele temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire depusă de Ludmila Tiltu, Viorel Tiltu, Viorica Mașcov este inadmisibilă, pentru motivele ce se succed.

În corespundere cu articolul 452 alin. (1¹) al Codului de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Astfel, Colegiul judiciar a decis examinarea cererii de revizuire fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei și orei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, or este inoportună invitarea participanților la proces, întrucât argumentele expuse în cererea de revizuire au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul actului judecătoresc contestat. Mai mult, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauza *Auza Vilho Eskelinen și alții vs Finlanda*, hotărârea din 19 aprilie 2007, § 72 – 75, cauza *Eriksson vs Suedia*, hotărârea din 12 aprilie 2012, § 66, 72, cauza *Pönkä vs Estonia*, hotărârea din 08 noiembrie 2016, § 33 – 34).

Posibilitatea revizuirii prevăzute de Capitolul XXXIX din Codul de procedură civilă reprezintă o procedură excepțională. Prin urmare, cererile de revizuire a hotărârilor judecătorești trebuie supuse unei analize stricte.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Art. 446 al Codului de procedură civilă, stabilește că pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol. Încheierile de încetare a procesului conform art.265 lit.c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art.186¹ pot fi supuse revizuirii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.

În conformitate cu art. 448 Cod de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului. Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

Colegiul reține că revizuienții Ludmila Tiltu, Viorel Tiltu, Viorica Mașcov au indicat expres că solicită revizuirea hotărârii din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, a deciziei din 27 martie 2018 a Curții de Apel Bălți și a încheierii din 22 august 2018 a Curții Supreme de Justiție, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată depusă de SA "CET-Nord" împotriva Ludmilei Tiltu, Viorel Tiltu, Viorica Mașcov cu privire la încasarea datoriei în sumă de 106 564, 95 lei (f.d.191-193).

Din această perspectivă, Colegiul indică că prin cererea de revizuire declarată de Ludmila Tîltu, Viorel Tîltu, Viorica Maşcov au fost contestate prin calea de atac extraordinară, revizuirea, 3 acte ale instanţelor judecătoreşti, şi anume: hotărîrea din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălţi, sediul Central, decizia din 27 martie 2018 a Curţii de Apel Bălţi şi încheierea din 22 august 2018 a Curţii Supreme de Justiţie.

Cu referire la revizuirea hotărîrii din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălţi, sediul Central şi a deciziei din 27 martie 2018 a Curţii de Apel Bălţi, Colegiul relevă că trebuie să se pronunţe dacă Curtea Supremă de Justiţie este competentă să judece o atare situaţie juridică.

Cu privire la acest aspect, instanţa notează că art. 448 alin. (2) al Codului de procedură civilă prevede expres că cererea de revizuire împotriva unei hotărîri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menţinută, modificată sau casată, emiţându-se o nouă hotărîre, se soluţionează de instanţa care a menţinut, a modificat hotărîrea sau a emis o nouă hotărîre.

Colegiul reţine că, prin hotărârea din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălţi, sediul central s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SA "CET-Nord" împotriva Ludmilei Tîltu, Viorel Tîltu, Viorica Maşcov cu privire la încasarea datoriei, s-a încasat de la Ludmila Tîltu, Viorel Tîltu, Viorica Maşcov în beneficiul SA "CET-Nord" datoria în mărime de 18 778,01 lei şi cheltuielile de judecată în mărime de 563,34 lei, ce ţin de plata taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 27 martie 2018 a Curţii de Apel Bălţi s-a respins apelul declarat de Ludmila Tîltu, Viorel Tîltu, Viorica Maşcov şi s-a menţinut hotărârea din data de 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălţi, sediul central, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SA "CET-Nord" împotriva Ludmilei Tîltu, Viorel Tîltu, Viorica Maşcov cu privire la încasarea datoriei.

Prin încheierea din 22 august 2018 a Curţii Supreme de Justiţie, recursul declarat de Ludmila Tîltu a fost declarat inadmisibil.

Astfel, Colegiul relevă că în litigiul dedus judecăţii, este evident că hotărîrea din data de 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălţi, sediul Central deşi a fost contestată cu apel, a fost menţinută prin decizia din 27 martie 2018 a Curţii de Apel Bălţi.

Conjunctura descrisă supra determină posibilitatea părţii de a depune cerere de revizuire asupra hotărîrii din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălţi, sediul Central şi a deciziei din 27 martie 2018 a Curţii de Apel Bălţi la instanţa de apel, şi anume Curtea de Apel Bălţi, conform competenţei specificate în art. 448 alin. (2) al Codului de procedură civilă, care prevede expres că cererea de revizuire împotriva unei hotărîri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menţinută se soluţionează de instanţa care a menţinut hotărîrea.

Or, potrivit jurisprudenţei constante a Curţii Europene, îndepărtarea de la principiul securităţii juridice este justificată doar când este impusă de circumstanţe cu caracter substanţial şi convingător (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauza *Ryabykh vs Rusia*, hotărârea din 24 iulie 2003, § 52; cauza *Pravednaya vs Rusia*, hotărârea din 18 noiembrie 2004, § 25; cauza *Giuran vs România*, hotărârea din 21 iunie 2011, § 30).

Competenţa instanţelor superioare de a casa şi de modifica hotărâri

judecătorești obligatorii și executorii ar trebui exercitată pentru corectarea erorilor judiciare. Această competență trebuie exercitată astfel încât să facă, atât cât este posibil, un echilibru echitabil între interesele unui individ și nevoia de a asigura eficiența sistemului judiciar (a se vedea, mutatis mutandis, cauza Nikitin vs Rusia, hotărârea din 20 iulie 2004, § 54-61; cauza SC „Textinc” SA vs România, hotărâre din 6 februarie 2018, § 24).

Drept consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că Curtea Supremă de Justiție nu este competentă de a examina cererea de revizuire formulată de Ludmila Tîltu, Viorel Tîltu și Viorica Mașcov împotriva hotărîrii din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul Central și a deciziei din 27 martie 2018 a Curții de Apel Bălți. Ori, competentă să examineze revizuirea împotriva hotărîrii din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul Central și a deciziei din 27 martie 2018 a Curții de Apel Bălți este Curtea de Apel Bălți.

Cu referire la revizuirea încheierii din 22 august 2018 a Curții Supreme de Justiție Colegiul relevă că trebuie să se pronunțe dacă acest act procedural poate constitui obiect al revizuirii.

Colegiul reiterează că art. 446 al Codului de procedură civilă, stabilește că pot fi supuse revizuirii hotărîrile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol. Încheierile de încetare a procesului conform art.265 lit.c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art.186¹ pot fi supuse revizuirii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.

Astfel, în urma modificărilor operate, prin Legea nr. 17 din 05 aprilie 2018, la art. 446 și 448 al Codului de procedură civilă, încheierile judecătorești, care nu se referă la fondul cauzei, nu se supun revizuirii. În același context, legislatorul a exclus competența Curții Supreme de Justiție de a examina cererile de revizuire împotriva deciziilor curților de apel în privința cărora Curtea Supremă de Justiție s-a pronunțat printr-o decizie asupra inadmisibilității.

Art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă prevede că încheierea de inadmisibilitate nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Colegiul indică că prin încheierea din 22 august 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost considerată inadmisibilă cererea de recurs depusă de Ludmila Tîltu, în baza temeiul prevăzut la articolul 433 lit. a) din Codul de procedură civilă. Astfel, recurenta Ludmila Tîltu a respectat cerințele specificate la articolul 433 a¹) – d) din Codul de procedură civilă, iar completul de admisibilitate nu a avut obiecții în această parte.

Colegiul relevă că, deși legislatorul nu a exemplificat împrejurările, când o instanță de revizuire trebuie să pronunțe o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă, dar practica judiciară constantă, denotă că o cerere de revizuire poate fi declarată inadmisibilă, atunci când nu a fost depusă în termenele prevăzute la art. 450 al Codului de procedură civilă sau a fost declarată de persoanele care nu sunt în drept să facă declare revizuire, când nu sunt respectate condițiile de formă din art. 451 alin. (1) și (3) al Codului de procedură civilă sau în cazul în care

revizuirea este depusă împotriva unui act ce nu se supune revizuirii.

Colegiul menționează că, legislatorul nu a prevăzut o împuternicire expresă a instanței de revizuire de control judiciar asupra încheierii de inadmisibilitate, iar cererea de revizuire depusă de Ludmila Tîltu, Viorel Tîltu, Viorica Mașcov este declarată împotriva încheierii din 22 august 2018 a Curții Supreme de Justiție, prin care recursul declarat de Ludmila Tîltu a fost declarat inadmisibil.

Drept consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că încheierea 22 august 2018 a Curții Supreme de Justiție nu poate fi contestată în procedură de revizuire, iar instanța nu este competentă de a examina cererea de revizuire formulată de Ludmila Tîltu, Viorel Tîltu, Viorica Mașcov împotriva hotărîrii din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul Central și a deciziei din 27 martie 2018 a Curții de Apel Bălți.

Reieșind din cele menționate supra și din prevederile art. 446, 451 alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că revizuirea depusă de Ludmila Tîltu, Viorel Tîltu, Viorica Mașcov urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Ludmila Tîltu, Viorel Tîltu, Viorica Mașcov, împotriva hotărîrii din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul central, deciziei din 27 martie 2018 a Curții de Apel Bălți și a încheierii din 22 august 2018 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni "CET-Nord" împotriva Ludmillei Tîltu, Viorel Tîltu, Viorica Mașcov cu privire la încasarea datoriei.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan